

bedsmænd med saadant Udfald: Til Præsident Sognepræst Harbik med 96 Stemmer; til Sekretær Lensmand Enge med 100 St. Til Vicepræsident Stiftamtmand Bogt med 60 St.; til Vicesekretær Lensmand Grave med 87 St.

Dernæst foretoges Valg paa 28 Medlemmer af Lagthinget med saadant Udfald: 1) *Gaardbruger Haraldstad 104 St.,¹⁾ 2) *Byfoged Christensen 103, 3) *Lensmand Nygh 103, 4) *Statsraad Birch-Reichenwald 102, 5) *Gaardbruger Sundt 100, 6) *Stiftamtmand Bogt 100, 7) Lensmand Veseth 99, 8) Sognepræst Harbik 97, 9) *Gaardbruger Karstot 93, 10) Sagsfører Hesselberg 93, 11) *Sorenssriver Strom 90, 12) *Kirkesanger P. A. Sæther 90, 13) Gaardbruger J. Sæther 90, 14) Lensmand Scholberg 89, 15) *Lensmand Baggerud 88, 16) *Gaardbruger Løsen 87, 17) *Gaardbruger Jaabæk 86, 18) *Gaardbruger Skjerkholt 84, 19) Foged Fryg 81, 20) Forhenværende Korpslæge Weidemann, 79, 21) Korpslæge Larsen 70, 22) Amtmand Sibbern 61, 23) Byfoged Strom 58, 24) Skibsreder Smith Petersen 57, 25) Lensmand Rolffen 53, 26) Bærtsæier, Baron Wedel-Zarlsberg 52, 27) Handelsfuldmægtig Gek 41, 28) Gaardbruger Balstad 38.

Referat: 1) Meddelelse fra Odelstinget, at det har konstitueret sig og valgt Embedsmænd. Besluttet: Vedlægges Protokollen. 2) Meddelelse fra Lagthinget om D. Samme Beslutning.

Efterat disse Meddelelser vare refererede, erklærede Præsidenten paa Stortingets Begne Norges attende ordentlige Storting lovlig konstitueret. Præsidenten opnævnte derefter en Deputation, bestaaende af Byfoged Strom som Ordfører og forøvrigt D'Hrr. Balstad, Grimelund, Baron Wedel-Zarlsberg, Smith Petersen, Geelmuyden, Faye, Brante og Løberg for at overbringe Regjeringen Underretning herom.

Referat:

- 1) Skrivelse fra Finans- og Tolddepartementet, hvori meddeles, at Stortinget, hvis det ansees ønskeligt, kan afholde sine Samlinger i den ene af Universitetets Bygninger. Enst.: Vedlægges Protokollen.
- 2) Skrivelse fra Kommissionen for en Stortingbygning's Opførelse, hvormed sendes 120 Stk. Afgangstegn til Bygningen. Enst.: Vedlægges Protokollen.
- 3) Skrivelse fra Professor Holmboe, hvormed sendes et Exemplar af det af ham i Forening med Toldinspektør Schiwe udgivne Værk „Norges Mynter i Middelalderen“. Enst.: Vedlægges Protokollen.
- 4) Skrivelse fra Finans- og Tolddepartementet, hvormed følger Gjenpart af Departementets underdanigste Foredrag af 30te September sidstleden betreffende hvad der er foretaget i Anledning af Stortingets Beslutning af 20de Juni 1863 angaaende Løn til en Lærer i Hurtigskrift.

¹⁾ De med * Betegnede vare Lagthingsmedlemmer under forrige Storting.

Enst.: Udlægges og foretages i et senere Møde.

Mødet blev derpaa hævet, efterat det enstemmig var bleven besluttet, at næste Møde skulde afholdes den følgende Dags Formiddag Kl. 9.

Møde den 5te Oktober.

Præsident Harbik.

Formanden for den Deputation, som den 4de Oktober overbragte Regjeringen Underretning om, at Stortinget var konstitueret, meddelte, at Deputationen havde udført sit Hverv, og at Regjeringens første Medlem havde svaret, at Stortingets Aabning vilde foregaa idag Kl. 1 Eftermiddag. Til at modtage den norske Regjering med Folge udnævnte Præsidenten en Deputation, bestaaende af Hr. Swanø som Ordfører og forøvrigt af D'Hrr. Falsen, U. Sverdrup, Løsen, Wefring, Riisnæs, Veseth, Aaga og Seim. Derefter foretoges Valg paa 23 Medlemmer af Valgkomiteen med saadant Udfald: 1) Harbik med 96 Stemmer, 2) Schweigaard 93, 3) Gaardbruger Ueland 92, 4) Augustinusén 99, 5) Enge 88, 6) Sognepræst Sverdrup 87, 7) Balstad 83, 8) Veseth 83, 9) Bogt 80, 10) Nygh 78, 11) Sagsfører Sverdrup 78, 12) Karstot 72, 13) Christensen 71, 14) Steen 70, 16) Biig 68, 16) Sorenssriver Rildal 65, 17) Krognæs 65, 18) Grave 58, 19) Hammerstad 56, 20) Daa 53, 21) Trosten 47, 22) Schabland 46, 23) Gaardbruger J. Sæther 40. Efter Forslag af Præsidenten besluttedes enstemmig: Det paalægges Valgkomiteen snarest muligt at indkomme med Forslag om, hvilke faste Komiteer der paa dette Storting blive at nedsætte, samt af hvormange Medlemmer hver Komitee burde bestaa.

Modtagen af den dertil udnævnte Deputation indsendt Kl. 1 Eftermiddag den Kongelige Norske Regjering's Medlemmer sig i Stortinget, ledsaget af Høiefesteret og flere Autoriteter og Embedsmænd. Regjeringens første Medlem, Statsraad Stang, oplæste Kongeligt aabent Brev til ham, saalydende:

„**Vi Carl** af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjør Bitterligt:

Da Omstændighederne hindrede Os fra denne Gang personligen at aabne Stortingets Forhandlinger, ville Vi, i Overensstemmelse med den af Os i Bort Statsraad tagne Beslutning, ved dette Bort aabne Brev herved Naadigt bestikke Os Gifselige, Statsraad, Ridder af Seraphimer-Ordenen og Storkors af Sanct Olafs Ordenen, Herr Frederik Stang, eller i hans Forsald den dertil af Bort Norske Regjering udnævnte Statsraad, til i Bort Navn og paa Bore Begne og paa den i Grundlovens § 74 foreskrevne Maade at aabne Norges Attende ordentlige Storting's Forhandlinger med den ham fra Os tilligemed dette Bort aabne Brev naadigst tilstillede Tale samt Beretning om Rigets Tilstand og Besty-

relse i den Tid, som er forløben, siden Nationens Repræsentanter sidst vare samlede".

Givet paa Stockholms Slot den 30te September 1865.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl,

og Hans Majestat Kongens Tale, der er saalydende:

Gode Herrer og Korfste Mænd:

Idet Jeg beklager, at Omstændighederne ikke tillade Mig at samles med Eder ved Begyndelsen af Eders Forhandlinger, sender Jeg Eder Min Kongelige Hilsen og ønsker Eder velkomne til Eders vigtige Gjerning.

I det Tidrum, som er forløbet siden sidste ordentlige Storting, have vore Næringsveie, naaget delvise Uheld, dog havt en saadan Trivsel, at Statsindtagterne ere indflydte rigeligen. De i forrige Aar som Følge af de politiske Forholde stedfundne overordentlige Udgifter til Forsvarsvæsenet have derfor kunnet afholdes, uden at deraf er opstaaet nogen Forlegenhed for Finantserne.

De Forslag, Jeg lod fremsætte for sidstafholdte ordentlige Storting om en mere tilfredsstillende Ordning af flere Armeen vedkommende Anliggender, bleve ifkun delviis bifaldt af Stortinget. Ved Stortingets Opøsning tilkjendegav Jeg, at Sagen skulde blive gjort til Gjenstand for yderligere Granskning. En saadan Granskning er bleven iværksat, og derpaa byggede Forslag ville blive Eder forelagte. Jeg regner paa Stortingets oplyste Fædrelandssind, idet Jeg nærer det Haab, at Stortinget, medens Tidsumstændighederne endnu tilstede en rolig og moden Overveielse, vil komme til et Resultat, som Jeg kan ansee betryggende for Armeens Brugbarhed.

De paa sidste ordentlige Storting stedfundne Forhandlinger om en Reform af den gjældende Rettergangsmaade i Straffsager have lagt for Dagen, at der hersker en saa stor Uenighed i Ansuelserne baade om hvorvidt eller i hvilken Udstrækning en Reform kan ansees fornøden, og i hvilken Retning den bør gaa, at alle Meninger synes at burde forene sig i den Erkjendelse, at Tiden til at iværksætte nogen indgribende Forandring af det Bestaaende i ethvert Fald ikke endnu kan ansees at være kommen. Men dette bør ikke være til Hinder for, at enkelte almindeligen erkjendte Mangler i den gjældende Rettergangsmaade seges afhjulpne, og at hertil sigtende Lovforslag vil derfor blive Stortinget forelagt.

En Kommitte af Korfste og Evenste Mænd er bleven nedsat for at tage under Overveielse, hvilke Udbedringer de mellem Rigerne bestaaende unionelle Bestemmelser hensigtsmæssigen maatte kunne modtage. Kommitteen sammentraadte i afvigte Baar, og dens Forhandlinger, der af Hensyn til flere af Medlemmernes Kald som Storthings- og Rigsdagsmænd ere blevne afbrudte, medens begge National-Repræsentationer ere forsamlede, ville senerehen blive gjenoptagne. De Kommitteens Nedsættelse vedkommende Afstykker skulle blive Stortinget forelagt.

Med Hans Majestat de Franskes Keiser har Jeg affluttet en Handels- og en Søfarts-Traktat,

hvorved der for de forenede Rigers Handel og Søfart paa Frankrige er opnaaet i det Væsentlige de samme Fordele, som ved lignende Traktater mellem Frankrige og de fleste øvrige Europæiske Lande ere blevne disse indrømmede. Naar der sees hen til Betydeligheden af vore Handels- og Søfarts-Forbindelser med Frankrig, anseer Jeg den Lettelse for disse, som ved de affluttede Traktater er opnaaet, for et væsentligt Gode, og Jeg har med Glæde erfaret den Tilfredshed, hvormed denne Foranstaltning i Norge er modtagen. Den har krævet Indrømmelser fra vor Side af lige Art med dem, som andre Stater, der have affluttet Traktater med Frankrige, have maattet gjøre. Da nogle af disse Indrømmelser forudsætte Stortingets Medvirning, er Traktaternes vedblivende Gyldighed betinget af Stortingets Vedtagelse, forsaavidt Norge vedkommer. Det i denne Henseende fornødne Forslag vil blive Eder forelagt.

Den Udstilling af Gjenstande, vedkommende Fiskeri-Verdigheden, som i afvigte Sommer har fundet Sted i Bergen, og som er den første internationale Udstilling paa Industriens Omraade, der er bleven afholdt i Norge, er et glædeligt Beviis paa den tiltagende Sands for Fremskridt, og vil forhaabentlig blive af varig Betydning for en af vore vigtigste Næringsveie.

Den Belvillie, hvormed dette Foretagende er bleven modt af fremmede Regjeringer og Nationer, bør med Erkjendtlighed paaskjenes.

Stortinget skal med Glæde modtage den Meddelelse, der vil blive Eder gjort om den lykkelige Begivenhed, der har skjenket Kongehuset en ny Tilvæxt ved Fødselen af den Søn, hvormed Min Høitilfede Broder Hans Kongelige Høihed Prinds Oscaars Egteskab atter er bleven velsignet.

Vore Forholde til samtlige udenlandske Magter bære fremdeles det usforandrede Præg af venkfabeligt Sindelag.

Idet Jeg nedbeder Himlens Belsignelse over Eders Arbejder, forbliver Jeg Eder, Gode Herrer og Korfste Mænd, med al Kongelig Yndest og Naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Septbr. 1865.

Carl.

G. Sibbern.

Beretningen om Rigets Tilstand og Bestyrelse siden sidste Storting oplæstes af Hr. Statsraad Manthey. Den er saalydende:

Vi Carl af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders, gjør vitterligt:

Overensstemmende med Rigets Grundlov skulde Hans Majestat herved naadigst meddele det nu forsamlede Storting Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid, som er forløben, siden Nationens Repræsentanter sidst vare samlede:

Universitetet har fortsat sin frugtbringende Virksomhed, og dets forffjellige Samlinger ere stadig blevne forøgede. En extraordinær Lektorpost er i